

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

SREDNJE ZDRAVSTVENE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	24
--	-----------

II. Gramatika:

	24
--	-----------

III. Stručni vokabular i civilizacija:

	24
--	-----------

Ukupni broj bodova:

	72	%
--	-----------	----------

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Prva gimnazija Varaždin, Varaždin

11. travnja 2013.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst na hrvatski jezik uz pomoć rječnika i komentara.

A. Cornelius Celsus, De medicina, V, 27

Sequitur, ut¹ de iis vulneribus dicam¹, quae morsu² fiunt, interdum hominis, interdum simiae, saepe canis, nonnumquam ferorum animalium aut serpentium. Omnis autem fere morsus habet quoddam³ virus. Itaque si vehemens vulnus est, cucurbitula⁴ admovenda est; si levius, protinus emplastrum⁵ iniciendum⁶, praecipueque Diogenis⁷; si id⁸ non est⁹, quodlibet ex iis, quae adversus morsus proposui¹⁰; si ea non sunt⁹, viride Alexandrinum.

KOMENTAR:

¹ **ut... dicam** – da + indikativ

² **morsu** – poveži s hominis, simiae, canis...

³ **quoddam** – v. quidam

⁴ **cucurbitula, -ae, f.** – tikvica (staklena boca trbušasta oblika)

⁵ **emplastrum, -i, n.** – zavoj

⁶ **iniciendum** – sc. est

⁷ **Diogenes, -is, m.** – Diogen

⁸ **id** – sc. emplastrum

⁹ **est, sunt** – samostalni predikati u značenju: biti, imati, postojati

¹⁰ **proponere** – preporučiti

PRIJEVOD:

	max 24
--	---------------

II. GRAMATIKA

1. Dopuni rečenicu odgovarajućim oblicima riječi u zagradama.

Pluto _____ (Proserpina), _____ (Iuppiter) Cererisque filiam,
_____ (amo, perfekt).

	max 3
--	-------

2. Zaokruži slovo ispred rečenice koja je gramatički ispravna i prevedi je na hrvatski jezik.

- a) Medici me sanat.
b) Tibi epistula legenda est.
c) Eundum sunt.

Prijevod: _____

	max 2
--	-------

3. Dopuni rečenice odgovarajućim oblicima glagola u zagradama.

- a) Puella epistulam matri _____ (scribere, particip prezenta) laeta _____ (esse, prezent).
b) Felix, qui _____ (posse, perfekt) rerum cognoscere causas.
c) Memoria nobis cotidie _____ (exercere, perifrastična konjugacija pasivna, prezent).

	max 4
--	-------

4. Dopuni rečenice odgovarajućim oblicima riječi u zagradama.

- a) _____ (Hannibal) Alpes _____ (superare, perifrastična konjugacija pasivna, perfekt).
b) _____ (hostis) victis _____ (ille) imperator _____ (triumphare, particip prezenta) in _____ (urbs) _____ (redire, prezent).
c) _____ (ars) scribendi iam antiquissimis _____ (tempus) inventa est.

	max 9
--	-------

5. U sljedećim izrazima nalazi se po jedna pogreška. Pronađi je, ispravi te ispravljeni izraz prevedi na hrvatski jezik.

- a) remedia adiuvars

Pogrešno: _____ Ispravno: _____

Prijevod: _____

- b) homo laudandum

Pogrešno: _____ Ispravno: _____

Prijevod: _____

	max 6
--	-------

	max 24
--	---------------

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. Dopuni izraze (navedena su početna slova traženih riječi, a broj crtica označava broj slova koja nedostaju).

- a) a _ _ _ _ dextra
b) palatum d _ _ _ _

	max 2
--	-------

2. Prevedi na hrvatski jezik.

- a) ne repetatur _____
b) ponderosus _____
c) necesse est _____
d) misce _____
e) ad usum externum _____
f) pro infantibus _____

	max 6
--	-------

3. Navedene su neke od kratica koje se rabe u recepturi. Napiši kako ih treba čitati te što znače.

- a) ad us. vet. _____ = _____
b) add. _____ = _____
c) c. _____ = _____
d) consp. _____ = _____

	max 8
--	-------

4. Prevedi na hrvatski jezik.

- a) nasus externus _____
b) remedia expectorantia _____
c) abortus imminens _____

	max 3
--	-------

5. Prevedi na latinski jezik.

- a) neka budu _____
b) širok _____
c) za liječnika _____

	max 3
--	-------

6. Kako se zove rimski glasnik bogova? _____

	max 1
--	-------

7. Koje je antičko ime za današnji Solin? _____

	max 1
--	-------

	max 24
--	---------------

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Sequitur,	Slijedi	1
ut dicam	da kažem	1
de iis vulneribus,	o onim ranama	1
quae morsu fiunt,	koje nastaju ugrizom,	1
interdum hominis,	kadšto čovjeka,	1
interdum simiae,	kadšto majmuna,	1
saepe canis,	često psa,	1
nonnumquam ferorum animalium	katkada divljih životinja	1
aut serpentium.	ili zmija.	1
Omnis autem fere morsus	A gotovo svaki ugriz	1
habet	ima [u sebi]	1
quoddam virus.	neki otrov.	1
Itaque si vulnus	Stoga, ako rana	1
vehemens est,	je teška (žestoka),	1
cucurbitula admovenda est;	treba upotrijebiti tikvicu;	1
si levius,	ako je lakša,	1
protinus emplastrum iniciendum,	odmah treba staviti zavoj,	1
praecipueque Diogenis;	i [to] osobito Diogenov;	1
si id non est,	ako nema toga (onoga) [zavoja],	1
quodlibet ex iis,	[onda] koji god od onih	1
quae proposui	koje sam preporučio	1
adversus morsus;	protiv ugriza;	1
si ea non sunt,	ako nema tih (onih) [zavoja],	1
viride Alexandrinum.	[onda] zeleni aleksandrijski.	1

Prijevod: 24

II. GRAMATIKA

1. Proserpinam, Iovis, amavit 3
2. b); [Ti] moraš čitati pismo. 2
3. a) scribens, est; b) potuit; c) exercenda est 4
4. a) Hannibali, superandae fuerunt; b) hostibus, ille, triumphans, urbem, redit; c) ars, temporibus 9
5. a) adjuvans – adjuvantia; lijekovi koji pomažu / remedia – remedium; lijek koji pomaže; b) laudandum – laudandus; čovjek kojega treba hvaliti / homo – hominem; čovjeka kojega treba hvaliti 6

Gramatika: 24

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. a) auris; b) durum 2
2. a) neka se ne ponovi; b) težak; c) potrebno je; d) promiješaj; e) za vanjsku upotrebu; f) za djecu 6
3. a) ad usum veterinarium – za veterinarsku upotrebu; b) adde – dodaj; c) cum – s; d) consperge – posipaj 8
4. a) vanjski nos; b) sredstva za iskašljavanje; c) prijeteći pobačaj 3
5. a) fiant; b) amplus; c) pro medico 3
6. Merkur 1
7. Saloniae (Salona) 1

Stručni vokabular i civilizacija: 24

Ukupno: 72